DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XIX. ZATURDAG den 24sten DECEMBER, 1831. N. 51

Gedrukt en Zaturdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Weduwe WILLIAM LEE.

Mengelingen.

Holland en België.

Het Koningryk der Nederlanden schynt zich alleenlyk daarom van een gescheiden te hebben, om des te beter tegenover elkander te kunnen stellen hoe zeer orde en vrede het geluk van een volk grondvesten en hoedanig opstand en oorlog eene natie in verachting en ellende storten.

Het genoot vrede, en was bloeijend dat Koningryk der Nederlanden. Holland heeft nimmer opgehouden zulks te zyn. Kan België hetzelfde zeggen? Laat ons deszelfs tegenwoordige gesteldheid onderzoeken; herinneren wy ons deszelfs vroegeren toestand en deinzen wy terug voor de rampen, waarin overdryving van nieuwe denkbeelden eene natie dompelt.

De gewesten, die thans den naam van België aannemen, hebben langen tyd het land van betaling kunnen heeten; het was eene soort van territoriale munt, waarmede de overwonnenen de rekening des verwinnaars betaalden. Achtereenvolgend onder Spanje, Oostenryk en Frankryk behoord hebbende, waren die provincien alles geweest, behalve eene natie, toen in 1814 het lot der wapenen hen ter beschikking liet van het Weener congres. Even als Polen beroofd van de bescherming eens wettigen souvereins, bevond België zich in het geval van alles te moeten dulden en niets te kunnen eischen. Men maakte geen misbruik van deszelfs ongelukkigen toestand; het congres deed voor de Belgen al wat zy [illegible] Franschen waren hen [illegible] geworden; men scheidde hen dus van Frankryk; hen aan Engeland te geven, ware hunnen koophandel in den grond boren; hen met Pruissen te vereenigen, dit ware hen ten ongelukke doemen; de kleine omvang van hun grondgebied liet niet toe eene natie op zich zelve van hen te maken; er bleef dus geene andere party te kiezen over, dan die, van België aan Holland te verbinden, en deze party koos men.

Het Weener kongres heeft Belgie mitsdien niet aan politieke combinatien opgeofferd; over deszelfs lot beschikkende, bevorderde het deszelfs geluk. Vyftien jaren lang hebben alle Belgen dit erkend en ingezien; die welke niet door den revolutionairen zwymel aan het raaskallen zyn gebragt, erkennen dit ook nog heden; en hetgeen minder betwistbaar is dan meeningen,—daadzaken leveren daarvan het bewys. Onder het bestuur van den Koning der Nederlanden zag België deszelfs grenzen bepaald door eene schakeling van vestingen, die deszelfs veiligheid waarborgen; deszelfs provincien aan elkander vereenigd door straatwegen en kanalen, die deszelfs handelsverkeer bevorderen; deszelfs fabryken in getal en welvaart toenemen, en deszelfs grondeigendommen de dubbele waarde verkrygen van die, welke zy te voren hadden.

Thans echter is deszelfs voorspoed vernietigd. Aan de roemryke revolutie heeft men het te denken, dat de Belgische werkman naar eene aalmoes de hand uitsteekt, die bekwame hand, welke tot den bloei des lands medewerkte;—dat de fabrykant, om zyne verpligtingen te vervullen, de werktuigen verkoopt, welke zyn gezin deden bestaan;—dat de huiseigenaar in de bouwvallen zyner woning een hoekje zoekt, waar hy verblyf kan vinden. België leefde onder wetten, die het zich zelven had gekozen; thans ontvangt het wetten van vyf verschillende kanten; de toekomst van dit land was door hechte grondslagen verzekerd, thans hangt dezelve af van de zege, welke de eene of andere der, hetzelve ten verderve sturende partyen zal behalen; thans is België ten toppunt van wanorde opgevoerd; welras zal het ten toppunt van regeringloosheid zich bevinden, en dit volk, dat eene vereerende standplaats in de rei der natien bekleedde, is, dank hebbe deszelfs roemryke revolutie, op het punt om weder eens oorlogsbuit te worden, indien Europa ten stryde trekt, of een middel van kosten-betaling, indien men zich verstaat om den vrede te behouden.

In de hoop van zoo veel rampen te herstellen, hebben de Mogendheden, die de tractaten teekenden, waarby België tot eene natie verheven werd, zich vereenigd, en, zonder acht te slaan op de regten, welke zy aan den Koning der Nederlanden hadden afgestaan, hebben deze Mogendheden, ten minste in derzelver protokollen, de souvereiniteit, onafhankelykheid en onzydigheid van het Belgische volk erkend, al hetwelk de Belgen verklaard hebben eene groote regtvaardigheid en eene groote billykheid te zyn. Maar de noodzakelykheid vorderde dat men door andere protokollen de voorwaarden regelde, waarop een Souverein geroepen kan worden om hen te regeren, dat men België verpligtte deszelfs schulden te betalen, het goed van anderen terug te geven, waarvan het zich meester heeft gemaakt; en dit schynt den Belgen onregtvaardig, schandelyk, onmogelyk te verdragen.

België heeft by de omwenteling alles verloren, en Holland misschien gewonnen, met weder te worden wat het vóór de vereeniging was. Het eene dezer beide gedeelten van het Koningryk der Nederlanden is van welvaart tot ellende, van roem tot schande overgegaan; het andere ziet zyn' rykdom vermeerderen, de schepen, die zich naar Antwerpen begaven, stevenen naar Rotterdam; de kapitalen gaan uit de bank van Brussel naar de bank van Amsterdam; de Belgische fabrikaadjen blyven in de magazynen, terwyl Holland, byna deszelfs eenige debouché, de benoodigdheden voor deszelfs handel en kolonien uit Frankryk, Duitschland en Engeland laat komen. In Holland geniet de huisvader een ruim inkomen en rust, in België lydt hy gebrek aan nooddruft en siddert hy; in Holland brengt men vrywillig geld op, in België moet men gedwongen leeningen doen; men arbeidt aan den eenen kant, en men plundert aan den anderen.

Zoodanig is het onderscheid dat er bestaat tusschen twee helften van eene monarchie, van welke de eene getrouw gebleven is aan haren eed, aan haren Koning, aan hare grondwet, terwyl de andere zich overgaf aan de droombeelden eener *roemryke* omwenteling! Holland heeft niets te vreezen van de toekomst; die van [illegible] door Holland overwonnen, misschien zal het de ysselykheden van een' burgeroorlog moeten ondergaan; alles is mogelyk voor België, uitgezonderd het herscheppen van deszelfs kleine grondgebied in eene monarchie, zich te ontrekken aan het betalen van zyne schulden, en de provincien te behouden, waarvan het zich wederregtelyk meester gemaakt heeft, dat is, uitgezonderd de hersenschimmen te verwezenlyken, om welken het zyne rust verloren, zyne rykdommen verspild en zyn bloed gestort heeft.

Moge ten minste de noodlottige ondervinding, die het verkrygt, andere natien tot eene les verstrekken! mogen de verstandige lieden in alle landen door het vergelyken van den tegenwoordigen toestand der beide helften van het Koningryk der Nederlanden zich overtuigen, dat eene omwenteling beginnen, hetzelfde is, als zich in een doolhof begeven, die geen' uitgang heeft, en waar het byna onmogelyk is zich uit te worstelen, om dat zy, dien het gelukt is een volk op een dwaalspoor brengen, het beletten op den regten weg weder te keeren; kort om er zyn geene duurzame verbeteringen dan die, welke de tyd aanbrengt en het regt heiligt.—(*Gazette de France.*)

Volgens eene kaart, te Brussel uitgegeven, zou Belgie, krachtens het besluit der mogendheden, bepalende, dat hetzelve zal bestaan uit het grondgebied, hetwelk in 1790 niet tot de Vereenigde Nederlanden, behoorde; aanspraak kunnen maken op de volgende landstreken: 1. Zevenaar, de Lymers, Malburgen, Huissen en Hulhuisen, die in 1790 aan Pruissen behoorden; 2. Ravestein en 14 dorpen, die in 1790 onder den Keurvorst van de Palts behoorden; 3. Bergen op Zoom en het schependom, waar de Keurvorst van de Paltz in 1790 een gedeelte der souvereiniteit uitoefende; voorts Klundert, Steenbergen en Rozendaal.

Weenen, July 10.—Een handelsbrief uit *Messina*, deelt ons het navolgende belangryke berigt mede:

"Nadat wy hier sedert eenigen tyd aardbevingen van meerder of minder aanbelang bespeurd hadden, heeft eindelyk de Ætna eene nieuwe opening gemaakt, waarop eene aanmerkelyke losbarsting gevolgd is. Daar deze opening zich niet naar den kant van Catana en de Zee, maar westelyk naar de zyde van *Bronte* gevormd heeft, rigt zich ditmaal de lava landwaarts in. Zy die zich op den nieuwen weg, tusschen Palermo en Mesina bevonden, hebben dan ook deze losbarsting zeer goed kunnen waarnemen."

Alzoo *Bronte* slechts op byzondere kaarten aangeduid staat, merkt men hier aan, dat, wanneer men van den Ætna eenen regten lyn op Palermo trekt, deze plaats zich byna op dezen lyn bevindt, en ongeveer even zoo ver van den berg verwyderd ligt, als Catana aan de andere zyde. Het treft gelukkig, dat zich juist op dit oogenblik eenige Duitsche natuurkundigen te Catanea bevinden, waar zy reeds verscheidene maanden vertoefden, ten einde den Ætna van naby gade te slaan; zy zullen ongetwyfeld dit oogenblik benutten om belangryke waarnemingen te doen. Men begrypt niet, hoe de dagbladen, die anderzins al de natuurverschynselen van dit land dadelyk mededeelen, van een zoo merkwaardig als het bovengemelde, by voorduring geen het minste gewag maken.

Men leest in het *Journal de Verviers.*—"*Marie Barbe Brasseur*, te *Mangomboux*, gemeente *Stembert*, oud 48 jaren, van een waterachtig en zenuwachtig gestel, klaagde sedert den herfst van het vorige jaar over maagpynen, vergezeld van misselykheid, afgematte ledematen en hoofdpynen; zy werd den 4den July omstreeks 10 uren des morgens, door brakingen overvallen. Op het gevoel dat er een vreemd ligchaam in de keel kwam, was deze vrouw verbaasd eene levende slang van ongeveer 1¼ voet te grypen. Dit dier was door melkspys in zyne schuilplaats gestoord; ook veroorzaakte hetzelve moeijelykheid in de bovenbuik-streek en geweldige pynen. Deze vrouw werd als aan maagkramp lydende behandeld, en was gedurende een jaar kwynende.—*De personen, die de slang willen zien, kunnen zich by den ondergeteekende vervoegen.*

ALEX. LAMARCHE, *Med. Doct.*

Merkwaardige omwentelingen en gevechten, in de Maand July.

De grootste omwentelingen welke Europa geschokt hebben, zyn in de maand July aangevangen.

Den 4 July 1775, Omwenteling der Vereenigde Staten van Amerika.

Den 14 July 1789, was de eerste gewigtige dag van de Fransche omwenteling.

In de maand July 1581, nam de omwenteling der Vereenigde Nederlanden een begin.

Den 27 July 1830, had de tweede Fransche revolutie in Fankryk plaats, en begon de valsche na-aping daarvan in Brussel, niet minder tot schande dan tot onheil van de misleide Belgen.

Den 8 July 1397, plaatste de revolutie, welke door de Unie van Calmar bewerkt was, drie kroonen op het hoofd der Semiramis van het Noorden, Margaretha van Waldemar.

Den 9 July 1762, wierp de tweede Semiramis van het Noorden, Catharina, haren gemaal van den troon, en ving hare schitterende regering met een misdaad aan.

Van alle maanden is July die waarin de meeste beslissende gevechten hebben plaats gehad.

De slag van Allia, 18 July, bragt Rome op den rand van zynen ondergang.

De slag van den 3 July, deed het ryk van Jeruzalem in de handen der ongeloovigen vallen.

Den 25 verdreef de slag van Ourigna, de Mooren uit Portugal, en maakte Alphonsus 1. meester van dat Koningryk.

De hoop van Jacobus II, verdween geheel en al door den slag van den 21 July, welke tevens den Prins van Oranje zyne kroon verzekerde.

Den 8 July, vernielde de slag van Pultawa de magt van Karel XII, en was de groote oorzaak van de onbepaalde magt van Peter den Grooten.

Den 22 July werd Frankryk van het dreigende juk der Mohamedanen bevryd, door den slag welke Karel Martel, tegen de Sarrazenen, te Poitiers won.

Den 27 July herwon Philippe Auguste, te Bouvines, zyn geschokten troon, en zyn ryk dat eene prooi zyner vyanden geworden was.

Den 25 July won de Maarschalk de Villars den slag van Denain, die den roem van Lodewyk XV, na vele nederlagen herstelde.

De gevechten van Toronovo, Fleurus, Nerwinde, Dawfeldt, werden allen in de maand July geleverd.

Den 2 July vochten Condé en Turenne by de poorten van Parys en in het Foubourg St. Antoine.

Den 2 July nam Napoleon stormderhand Alexandrië in.

De slag van Aboukir geschiedde op den 3 July 1799; die van de Pyramiden den 25 July 1798.

De gewigtige slag van Wagram, viel in July voor.

In July 1830 werd Algiers overwonnen.

Den 27 July 1790 bewerkten Robespierre en Murat den opstand van het volk te Parys.

Den 28 July 1793, werd Robespierre geguillotineerd.—*Sur. Cour.*

Rotterdam, Juny 11.

Het was te voorzien dat de stad Rotterdam, zoo wel door hare schoone ligging voor den handel, als door het Voornsche kanaal, maar vooral door de Belgische revolutie, weder tot haren vorigen luister zoude komen, of dezelve overtreffen; deze verwachting wordt nu bewaarheid; reeds zyn onze nu uitgediepte havens vol met allerlei zeeschepen, zoodat men b. v. in de Leuven-en Wynhaven een masten-bosch aanschouwt. De maas levert een heerlyk aanzien, door de menigte groote schepen, waaronder 7 a 8 groote O. I. vaarders, gedeeltelyk op stroom liggende, gedeeltelyk bezig met laden en lossen. Van oost en west, van zuid en noord komen dagelyks ladingen aan, zoodat niet alleen eene menigte pakhuizen vol raken, maar zelfs het entrepôt te klein is geworden. De vreemdeling staat verbaasd by zulk een aanblik, doch zal nog meer verwonderd wezen, wanneer de te verwachten aanzienlyke arrivementen het ruim 260tal hier liggende zeeschepen zal hebben vermeerderd.

Het kan dus niet missen, dat, daar onze magazynen in ruimen voorraad van alles voorzien zyn, en daar er voor en na van de aanzienlykste Antwerpsche handelshuizen zich hier vestigen, of onze stad zal het voor nog geen jaar geleden zoo welvarende Antwerpen op zyde streven. Schepen 17½ a 18 voet diep gaande, komen binnen eenige uren uit zee tot voor onze stad, iets, dat voor heen *nooit* geschied is, en, dat wy aan het Voornsche kanaal te danken hebben; doch daar nu onze stad gedeeltelyk eene stapelplaats van Holland zal worden, zoo is het te wenschen dat alle kooplieden, zoowel te Amsterdam als hier, de handen in één slaan om den Hollandschen handel in alle deelen te verlevendigen; daartoe behoort dan vooral *de verandering van de op vele artikelen drukkende overdrevene courtage*, waarover alle buitenlanders *met regt* klagen; het zoude hoogst wenschelyk zyn, dat daarin *van Gouvernementswege eene verandering werd gemaakt*; b. v. dat dezelve van *alle artikelen op* 1 pCt. *van de waarde of verkoopprys, alleen door den verkooper te betalen*, werd gesteld, want van hoe menig artikel wordt door den makelaar niet veel meer courtage genoten, dan de commissie des verzenders bedraagt; wy wenschen dus met allen ernst, dat daarin spoedig eene verandering worde gemaakt.—*Alg. Handelsb.*

Het Parysche dagblad *le Temps* bevat het volgende verkorte overzigt uit den *Courrier Français* nopens den tegenwoordigen toestand van Antwerpen.

"Zy die de nog geen jaar geleden zoo fraaije, bloeijende en levendige stad Antwerpen gezien hebben, zouden haar thans niet herkennen."

"Antwerpen was niet alleen het stapel-magazyn van Belgie en van Holland, maar misschien de meest handeldryvende koopstad van den geheelen aardbol. Liverpool, Amsterdam, Rotterdam, Hamburg [illegible] haar dezen [illegible]. [illegible] schoone dokken ledig, welke waren uitgedacht door het scherpzinnig brein van Napoleon, die dezelve tot diep landwaarts in wilde uitstrekken, om aldaar timmerwerven aan te leggen en oorlogsvloten te bouwen, die, de monden der Schelde uitloopende, Engelands grootheid zouden gefnuikt hebben. Naderhand heeft men daar, in plaats van oorlogschepen, koopvaardyvaartuigen gebouwd, de gemakkelykste, duurzaamste en fynste zeilers der wereld. Schepen van alle grootte kwamen daar met volle zeilen binnen; meer dan 60 ladingen werden dagelyks op de breede wallen van de beide groote dokken gelost. In de stad waren geene huizen te huur, en op het veld geene arbeiders te vinden; aller handen waren bezig.

"De huishuren hadden eene ongehoorde hoogte bereikt; voor landeryen werden tot 4000 fr. per hectaris betaald. De bevolking van Antwerpen, welke in 1815 niet meer dan 65,000 zielen bedroeg, was in 1830 tot 75,000 aangegroeid. Terwyl alle koopsteden van Frankryk hunnen handel verlamd zagen, Lyon bankroeten van 14 en Bordeaux van 47 millioen onderging, leed de Antwerpsche beurs geen enkel bankroet.

"De Handel-maatschappy had wel is waar in den beginne verliezen ondervonden door hare concurrentie met de Amerikanen, die verboden ladingen Opium in ruil voor Thee in China invoerden, en die door deze frauduleuze handelwyze meer dan 200 pct. wonnen, weldra echter geraakte de maatschappy weder in het bezit van de aan hare goede trouw verschuldigde voordeelen, en zou dit jaar onmetelyke winsten behaald hebben.

"Thans is het geheel anders en heeft Antwerpen een deerniswaardig voorkomen. De overvaart naar het Vlaamsche hoofd is afgesneden en de stoomvaartuigen, die daartoe gebezigd worden, zyn in handen des vyands. De schoone velden, welke of tot weiland of tot akkergrond dienden en van over de stad gezien een luisterryk gezigt opleverden, liggen verdronken onder het binnengelaten zeewater en zyn thans in een droevig en uitgestrekt meer herschapen. De in slagorde op de Schelde geschaarde Hollandsche oorlogsvaartuigen bedreigen de stad met een nieuw bombardement. Van tyd tot tyd varen sloepen naar den linker oever der rivier om allerlei scheepsbenoodigheden te halen, en in de verte ziet men in de kroukelingen der Schelde andere Hollandsche fregatten gestationeerd, die den gezigteinder beheerschen. De langs de haven geschaarde ruime pakhuizen zyn in een puinhoop verkeerd. Suiker, Koffij, Katoen, Indigo en de zeldzaamste vreemde producten liggen op groote hoopen tot asch verteerd, welke door de landlieden ter bemesting hunner velden worden weggekocht. O treurig eind van zoo veel kostbaar- en zeldzaamheden! Nog treft men geheele blokken van verkalkte parlemoer aan. De bommen, hauwitsers en gloeijende kogels, die op hetzelfde oogenblik door vloot en citadel werden afgezonden, verbrandden en vernielden het prachtige Entrepot, waarvan naauwelyks eenige sporen zyn overgebleven. De daaraan grenzende straat vertoond niets meer dan eene reeks van deels verbrande, deels ingestorte huizen.

"Thans is die handelsstad in eene vesting en garnizoensplaats herschapen; de Belgische en Hollandsche schildwachten staan twee schreden van elkander verwyderd, slechts een houten afschutsel houdt hen gescheiden. De citadel heeft 5000 man bezetting, deels Zwitsers, deels Duitschers. Zy is onneembaar, of het moest wezen van twee eenigzins zwakke punten, naar de stadzyde. Belgie ontbreekt het aan belegeringsgeschut en volk om de vesting in te sluiten en de aanvallen van het garnizoen te bedwingen. Van een anderen kant zouden de kanonnen der citadel, der Hollandsche vloot en der aan de overzyde van de Schelde opgeworpen batteryen, terstond by het verbreken van den wapenstilstand, verdelgingsbrand en dood tegen de stad uitbraken."—*Alg. Handelsb.*

LONDEN.—Eene onlangs in het licht gekomen Brochure (*the Annual Retrospect of public events for the Year* 1831) geeft, onder bevestiging van een zeer goed onderrigt Portugesche uitgewekene, de volgende schrikwekkende lyst der offers van Don Miguels tiranny.

Wegens staatkundige misdryven bevinden zich in de gevangenissen te Lissabon	3609
In het fort St. Julian	800
In Peniche	400
In Cascaes, op het slot Belem en Trafaria	300
Aan boord der gevangenis-schepen op den Taag	600
Te Oporto	2000
In de gevangenissen te Tras-os-Montes	1200
In de provincie Douro en Minho	2000
In Baira en Almeida	5000
In Estramadura en Abrantes	3000
In Alentejo en Elvas	5000
In Algurne	1200
Vervoerd naar Angola	400
—— naar Cabo Verde	500
—— naar Cabinda, Agonche, enz.	700
Geëmigreerden en verbannen:	
Op Terceira	7000
In Brazilie	2000
In Engeland	800
In Frankryk	1800
In de Nederlanden	1100
In verschillende landen van Europa	1000
Totaal	40,460

By deze som komt nog byna 5000, die, om de vervolging te ontgaan, zich verborgen houden of in het land rondzwerven; dus 45,460 offers der politieke wraak, op eene bevolking van 3,000,000 zielen, zyn [illegible] kendst bewys voor de dwingelandy der regering.

CZARTORYSKI.

Deze naam komt tegenwoordig nog al dikwyls voor in de dagpapieren, onder degenen die in de geschiedenis van den Poolschen opstand eenige vermaardheid hebben bekomen; weshalve het onzen lezers welligt niet ongevallig zyn zal eenige vroegere byzonderheden van dezen doorluchtigen Pool te vernemen.

Prins Adam George Czartoryski werd geboren den 14den January 1770, en is de oudste zoon van prins Adam Casimir Czartoryski en Elizabeth, dochter van den graaf de Flemming, groot-schatmeester van Litthauen. Zy waren bezitters van de heerlykheid Borculo, by Zutphen, welke zy in 1777 verkochten aan Willem V, prins van Oranje, Erfstadhouder der Nederlanden, voor 600,000 guldens, zynde de Amsterdamsche koopman Dirk Westrik door hen gemagtigd om de overdragt te doen en de kooppenningen te ontvangen.

By de laatste verdeeling van Polen werden Adam en zyn broeder Constantyn als gyzelaars naar Petersburg gezonden. Gedurende hun verblyf aldaar had de eerste een' zeer vertrouwelyken omgang met den grootvorst (namaligen keizer) Alexander. Deze vriendschap had nederhand een' grooten invloed op zyn politiek gedrag.—Prins Adam was gezant aan het hof van Turyn, toen keizer Alexander hem terug ontboed en tot minister van buitenlandsche zaken benoemde. Lang weigerde hy dezen post, en nam dien eindelyk aan onder voorwaarde dat hy denzelven dadelyk zou mogen nederleggen, wanneer het belang zyns vaderlands strydig ware met zyne pligten als minister. Hy werd gelyktydig curator der hoogeschool van Wilna, en kreeg het opperttoezigt over het openbaar onderwys in de Poolsche provincie.

De Russen zagen ongaarne dat een Pool by hen zulke hooge waardigheden bekleedde; maar Czartoryskis gedrag was zoo edel, zoo regtschapen, dat hy alle harten voor zich innam. Hy bediende zich nooit van eenige gelegenheid om zich een' aanhang te maken, of zyne vyanden te benadeelen; hy trok zelfs niet eens het inkomen van zyn ambt, en weigerde alle geschenken, door welke de keizer hem schadeloos wilde stellen.

Napoleons toenemende magt noopte Rusland met Frankryk te breken, en in 1805 eene of-en defensieve alliantie met Oostenryk en Engeland te sluiten, tot welke later ook Zweden en Pruissen toetraden. De slag van Austerlitz en het wankelmoedig gedrag van Pruissen deden keizer Alexander geboor geven aan de vertoogen van Czartoryski, dat men, om Napoleons reuzenplannen onoverkomelyke hinderpalen in den weg te leggen, aan de Poolsche natie hare onafhankelykheid wedergeven moest, maar Alexander liet het daartoe gunstig oogenblik voorbygaan, en zoo kwam met den vrede van Tilsit het groot-hertogdom Warschau te voorschyn, en het lot van Polen scheen voortaan van Napoleon af te hangen, die schynbaar voor de Poolsche natie iets deed, om hare genegenheid te winnen en hare strydbare manschap in *zyne* gelederen te plaatsen.

Czartoryski nam zyn ontslag en verliet Petersburg; hy behield slechts zyn' post als curator der hoogeschool van Wilna en hield zich alleen met de zorg voor het openbaar onderwys bezig, hetwelk onder zyn bestuur merkelyk verbeterd was. Zyn vertrouwelyke betrekkingen tot keizer Alexander veroorloofden hem niet in eenige aanraking met Frankryk te komen, ook had hy bereids gelegenheid gehad om Napoleons beloften op haren regten prys te leeren schatten.

Na de gebeurtenissen van 1812 kreeg de Russische keizer het lot van Polen wederom in handen. Het was thans bewezen dat de nederlaag van Frankryk aan dezelfde oorzaak was toe te schryven als de vroegere verliezen van Rusland. Had of Rusland of Frankryk Polen weder onafhankelyk gemaakt, de beide kolossen zouden nooit tegen elkander gestooten hebben; hunne wederzydsche eerzucht ware door den natuurlyken toestand der dingen beteugeld geworden en Europa's evenwigt sterker geweest dan ooit te voren.

De ondervinding schreef alzoo der gezonde staatkunde voor, de vraag wegens de herstelling van Polen te opperen. Met dit oogmerk deed Czartoryski verscheiden reizen naar het hoofdkwartier der verbonden monarchen, en volgde in 1814 keizer Alexander naar Parys. Zyne pogingen waren niet vruchteloos. De keizer eigende zich de ideën van den prins toe, en bragt ze op het Weener congres ten uitvoer, waar, door een byzonder verdrag tusschen Rusland, Oostenryk en Pruissen, het koningryk Polen hersteld werd, dat tevens eene constitutie bekomen zou, welke het ook werkelyk in 1816 kreeg. De grondslag dezer nieuwe constitutie was bereids gedurende het Weener congres den keizer door prins Czartoryski, voorgeteekend geworden; maar vreemde invloed had reeds Alexanders edelmoedige voornemens beperkt. Deze veranderde denkwyze werd van dag tot dag meer bemerkbaar in de diplomatie, en het ongelukkige Polen zag alle voorregten het eene na het andere verdwynen, welke men hetzelve plegtig gewaarborgd had.

Czartoryski, die tot hiertoe altyd een werkzaam aandeel genomen had in al wat Polen betrof, oordeelde [illegible] af te treden; zelfs nam hy in 1824 zyn ontslag als curator der hoogeschool van Wilna, dewyl hy de onmogelykheid inzag zyne ontwerpen ter verdere verbetering van het openbaar onderwys verder ten uitvoer te brengen. Sedert stond hy in geene betrekking meer met het Russische hof, en om iedere aanraking te vermyden, deed hy met zyne familie eene reis door het zuiden van Europa. Even als zyn vader besteedde hy zyn vermogen en zyn invloed tot bevordering der verlichting en ondersteuning van nuttige instellingen; maar waar hy ook zyn mogt, hy verzuimde niets, waardoor hy hopen kon zyn vaderland van eenig nut te zyn. Hy bevond zich op zyn landgoed Pulawy, toen de omwenteling den 29sten November 1830 te Warschau uitborst. Met eenparigheid tot voorzitter verkozen der provisionele regerings-commissie, aarzelde hy geen oogenblik om de rust van een ambteloos leven te verlaten en zich op nieuw aan den dienst van zyn vaderland te wyden. Hy geniet evenzeer de achting der Russen als der Polen, en men weet dat by de bloedige gevechten en de verwoestingen des oorlogs in den omtrek van Pulawy, zyne bezittingen door vriend en vyand geëerbiedigd zyn geworden.

Het is eene zonderlinge omstandigheid, die de meeste oplettendheid verdient:—dat de Hindoos, strydig met alle godsdienstige genootschappen, verre van die genen te verontrusten, die van een ander geloof zyn, door pogingen, tot derzelver bekeering, aan te werden, zelfs geen proselieten kunnen toelaten, dat in weerwil der uitsluiting van anderen, en schoon sterk gehecht aan hunne eigene leerstelsels, zy de belyders van een anderen godsdienst, noch haten, noch verachten, noch beklagen, en hun zelfs niet minder, dan zich zelven, door het Opperwezen begunstigd, achten.—Zy zeggen, dat indien de Schepper van het Heelal, den eenen godsdienst boven den anderen verkoos, *die alleen* zoude kunnen stand houden, *welke* hy verkoos, en derhalven zoude het de grootste godloosheid zyn, zoodanig een voorkeur te veronderstellen, terwyl wy zoo veel onderscheide godsdiensten zien bestaan; dat dit eene onregtvaardigheid zoude te kennen geven, omtrent die geene, welke hy onkundig van zyn wil gelaten had.—hieruit besluiten zy, dat elke godsdienst byzonderlyk geschikt is, voor het land, en het volk, waar dezelve in zwang is, en dat dezelve alle, in hunne oorspronkelyke reinheid, even aangenaam aan God zyn.—(*James Wathen, reize naar Madras en China.*)

BEKENDMAKING.

HET wordt hierby bekend gemaakt dat de Nieuwjaars audientie by den HoogEd. Gestr. Heer Directeur dezer kolonie zal gehouden worden op het Gouvernements Huis binnen het hoofd Fort Amsterdam, van des morgens elf tot des namiddags te een ure.

W. PRINCE, Sec.

Den 23sten December 1831.

OPROEPING!

DE ongunstige staat der Koloniale Kas, door de trage inkomst der landsmiddelen gedeeltelyk veroorzaakt by het einde des jaars in aanmerking gekomen zynde is de ondergeteekende van wege het Bestuur dezer kolonie gelast, de welgezinde en weldenkende ingezetenen des eilands, belastingschuldigen zynde, door middel dezer oproeping uittenoodigen, om de door hen over het loopende vierde kwartaal des jaars verschuldigde belastingen op Eigendommen en Bezittingen en op het Personeel en Mobilair, nog vóór den afloop dezer maand te komen aanzuiveren, door welk blyk van bereidwilligheid tot het gereedelyk bydragen in de ondersteuning van de administratie der kolonie syner inwoning, elk één die aan deze oproeping zal beantwoorden, niet alleen aan den ondergeteekende met de perceptie dier landsmiddelen belast, maar vooral aan zich zelven in het byzonder eenen aanmerkelyken dienst zal bewyzen; aangezien de noodzakelykheid het thans medebrengt, dat de zoo onaangename en met kosten gepaarde geregtelyke inning der by het einde des jaars invorderbaar werdende belastingen en alle andere pretentien ten behoeve der Koloniale Kas met meer dan gewonen spoed zal moeten bewerkstelligd worden.

Curaçao den 2den December 1831.

De Ontvanger by het Algemeen Bestuur,

C. L. VAN UYTRECHT.

Curaçao den 21sten December 1831.

DE Commissie ter indeeling tot en vrystelling van den Schutterlyken dienst, zal den 29sten dezer voor de derde en laatste maal zitting houden op het Gemeente Huis, des voormiddags te tien ure, om op te schryven en in de onderscheidene corpsen in te deelen, de ingezetenen die den ouderdom van achtien jaren reeds hebben bereikt en met ultimo dezer maand bereiken zullen, en ingevolge het reglement voor de Schuttery tot den Schutterlyken dienst moeten opgeschreven en ingedeeld worden.

Dien ten gevolge worden de bedoelde dienstpligtige ingezetenen by deze opgeroepen om ten dage en ter plaatse en [illegible] Commissie te verschynen, ten einde tot den Schutterlyken dienst ingeschreven en ingedeeld te worden, op pœne als by het voormelde reglement tegen de nalatigen is vastgesteld.

Het voorzittend Lid der voormelde Commissie,

W. PRINCE.

WAARSCHOUWING.

BY het Gemeente Bestuur dezes eilands ontvangen zynde eene dispositie van den HoogEd. Gestrengen en Hoog Welgeboren Heer Directeur ad-interim dezer kolonie dd. 15den December d. j. No. 731, waarby mededeeling wordt gedaan van het gevoelen eener door Zyn HoogEd. Gestrengen en Hoog Welgeboren benoemd geweest zynde commissie van deskundigen, nopens de noodzakelykheid en doelmatigheid van het nemen van maatregels tot afwering der Cholera Morbus van deze kolonie, zoo worden verder, by deze naar aanleiding van gezegde dispositie en in overeenstemming met het gevoelen der meergemelde commissie, de ingezetenen van het stads district, doch voornamelyk van de Willemstad, gewaarschouwd om de straten, gangen en gooten schoon te houden, en dien ten gevolge stiptelyk te voldoen aan de deswege by publicatie van den gewezenen Gouverneur Generaal dezes en onderhoorige eilanden dd. 17den September 1817 gemaakte bepalingen, dewyl by gebreke van dien, tegen de nalatigen tot oplegging der boete van Ps. 20. by deze zelfde publicatie vastgesteld, zal worden geprocedeerd.

De President van het Gemeente Bestuur,

THEOD. JUTTING.

Den 21sten December 1831.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 2den December 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, doet by deze aan alle Vleeschhouwers kennis geven, dat de pryzen van Versch Vleesch voor de loopende maand December zyn bepaald als volgt:

Ossen Vleesch op niet hooger dan 30 Centen per pond.

Schapen of Lams Vleesch op niet hooger dan 25 Centen per pond.

Kabrieten en Varkens Vleesch en Schilpad op niet hooger dan 20 Centen per pond en gelast hun verder zich daaraan te houden op pœne als by de wet is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 23sten December 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, brengt ter kennis van en gelast by deze aan alle Broodbakkers dat de Brooden voor de volgende week te bakken het gewigt zullen moeten houden van 21 Oncen voor 15 Centen; terwyl de Fransche Brooden EenOnce minder zullen kunnen wegen, op pœne als by publicatie van den 16den Maart 1824 is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur voornoemd,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

DAAR het Huis van Commercie gecanteerd hebbende onder de firma van JOSIAS, DAVID & JUDAH H. DOVALE, by onderlinge overeenkomst is ontbonden, zoo worden die genen dewelke eenige vorderingen tegen gezegde firma mogten hebben, opgeroepen om dezelven ten hunne pakkuize ter vereffening inteleveren; wordende verder ook al de genen dewelke aan meergenoemde firma schuldig zyn, verzocht en des noods aangemaand, om het door hun verschuldigde aantezuiveren, ten einde daardoor de kosten en onaangenaamheden te vermyden die eene anderzins noodzakelyke geregtelyke invordering hun zoude veroorzaken.

JOSIAS DOVALE.
DAVID DOVALE.
JUDAH H. DOVALE.

Den 7den December 1831.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende van voornemen zynde om van dit eiland naar Jamaica te vertrekken, verzoekt een ieder die eenige vorderingen ten zynen laste mogt vermeenen te hebben, dezelven ter vereffening aan hem inteleveren, terwyl alle dezulken die aan hem schuldig zyn, verzocht en des noods aangemaand worden, om met hem te komen likwideren; zullende hy by gebreke daarvan verpligt zyn om het aan hem verschuldigde geregtelyk te doen invorderen, en de belanghebbenden de onkosten en het onaangename van die wyze van invordering als dan aan zich zelven te wyten hebben.

JOSIAS DOVALE

Den 7den December 1831.

OPROEPING!

A. L. de genen die aan het Handel Huis van den Heer [illegible] opgeroepen om vóór of uiterlyk den 31sten dezer hunne rekeningen te komen voldoen, aangezien al de nog openstaande rekeningen in het begin van het jaar 1832 ter geregtelyke invordering zullen afgeleverd worden.

G. J. HOYER ex. qq.

Den 16den December 1831.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—DECEMBER.

19. bark Cumanese, Campo, Puerto Cabello
falucho Carmen, Garces,
22. golet Valenciana, Rito, Coro
bark Dolores, Fernandez, dito

UITGEKLAARD—DECEMBER.

19. golet Merkuur, Ramirez,
20. —— Abeona, Evertsz,
falucho Carmen, Garces,
21. bark Margaritha, Blanco,
golet Gran Maria, Blan,
22. —— Comeet, Jansen,

Dingsdag den 20sten dezer is de oorlog schooner der Vereenigde Staten van Amerika, Porpoise, gekommandeerd door den kapitein Perceval, van Puerto Cabello binnen deze haven aangekomen; en op den volgenden morgen heeft de Porpoise een saluut gedaan, hetwelk van het Fort Amsterdam behoorlyk is beantwoord geworden.

Sedert verledene week is alhier een gerucht in omloop dat in het oostelyke gedeelte van Venezuela, te Cumana, onlusten waren uitgebroken; dat een broeder van den bekenden Generaal Monagas zich aan het hoofd dier volks beweging had gesteld; en dat men van La Guayra vaartuigen met troepen ter hulpe van het wettige gezag had afgevaardigd. Dit gerucht is, gedurende deze week, weder opgewarmd geworden, niettegenstaande naar ons weten, brieven van La Guayra en Puerto Cabello niets er van melden; dit alleen weet men met zekerheid, dat een vaartuig hier te huis behoorende gehuurd is geworden om troepen naar Cumana te vervoeren.

Men schryft uit Puerto Cabello:—Op den 16den was de eerste pakket van November nog niet aangekomen, maar volgens berigten had men alle hoop op herstel van den vrede in Europa.

Uittreksel uit eenen brief gedagteekend Caracas, den 25sten November 1831.

"Wy bevinden ons in eene volmaakte rust door de onderwerping van Cisnero, die op den 19den, met 5 officieren en zyne troepen gekapituleerd heeft; hy blyft den rang van kolonel behouden en heeft onze konstitutie gezworen. Cisnero blyft belast met het opvatten van twee schelmen die met eenige aanhangers nog rond zwerven; hy heeft ook den beroemden Aniseto Ramon, zyn tweede in bevel eigenhandig vermoord. De vrede is volmaakt door den tienjarigen wapenstilstand, verleend in de jongstledene maand September door den koning van Spanje aan al de nieuwe Amerikaansche staten."

Dewyl wy den lezer in ons vorige nommer het berigt medegedeeld hebben wegens de omwenteling in het Canton Neuchatel voorgevallen, zoo moet eene korte beschryving dezer provintie hen niet ondienstig zyn.

Het Canton Neuchatel is een klein deel van de Jura, eene kalkachtige bergketen die Frankryk van Zwitserland scheidt. Het is begrenst ten noorden door Frankryk, ten zuiden door het meer van Neuchatel dat zeven mylen lang en anderhalf myl breed is, en ten oosten en westen door andere Zwitsersche Cantons. De lengte van dit Canton is 9 á 10 Fransche mylen en deszelfs breedte 4 á 5 mylen. Deszelfs bevolking is ruim 50,000 zielen; de inwoners zyn van de Protestantsche godsdienst. Men onderscheidt er 3 luchtstreken. De onderste, die zich op een amphiteatrische wyze uitbreidt, langs den noordelyken oever van het meer, kan het gewest van den wyndruif genoemd worden; de middelste maakt de streek der bouwlanden uit; en de verhevenste ten noorden bestaat uit weilanden. Het klimaat is gematigd aan de oevers van het meer; doch op de bergen daalt de luchtgesteldheid tot op 28 á 29 onder Reaumur af. De koning van Pruissen heeft als prins van Neuchatel een jaarlyksch inkomen van 600,000 franken, hy benoemt den Gouverneur der provintie en heeft zekere regten in het benoemen der overige ambtenaren.

Maar hoe komt toch de koning van Pruissen souvereine vorst te zyn van zulk eene verwyderde provintie? Om zulks te weten moeten wy de oude geschiedenis raadplegen.

Dit gewest behoorde eertyds aan het Duitsche ryk, doch in 1288 stond de keizer van Duitschland hetzelve af als een leengoed aan Johannes van Chalons, Prins van Oranje. Na hem regeerden er over dit prinsdom eene lange reeks van vorsten, van welke de laatste vorstin in 1707 kinderloos stierf. Nu had het Huis van Oranje-Nassau, dat door huwelyk in de regten van Oranje-Chalons opgevolgd was, de naaste aanspraak op dit prinsdom, doch Willem III had deze regten afgestaan aan zyn neef Frederik I koning van Pruissen, wiens moeder eene dochter was van Frederik Hendrik, stadhouder van Nederland. Als erfgenaam van de Prinsen van Oranje, werd dan den Koning van Pruissen erkend als souvereine vorst in het prinsdom Neuchatel door de staten dezer provintie en sedert dit tydstip zyn de koningen van Pruissen ook prinsen van Neuchatel.

In 1815 werd dit prinsdom aan Zwitserland gehecht als het 21ste Canton, terwyl het te voren aangemerkt werd als een der Zwitsersche bondgenooten.

Welke maatregelen de koning van Pruissen nu zal nemen om er zyn gezag weer te herstellen, zal te bezien staan. Om er troepen heen te zenden, dit strydt tegen het grondbeginsel van Frankryk, dat tot stelregel heeft aangenomen interventie voor zich zelven en non-interventie voor andere mogendheden.

Nieuwe ontdekkingen betrekkelyk den afstand der vaste sterren.

Uit de sterrekundige waarnemingen geplaatst in de *Connaissance des Temps* van 1831, blykt het, dat de parallaxus van eene der vaste sterren met vry groote zekerheid gevonden is door een sterrekundige in Frankryk, die eene geheele nieuwe methode daartoe gebezigd heeft en jaren lang zyne waarnemingen heeft voortgezet. Deze ster, die de 29ste in de Eridanus en van de vyfde groote is, heeft eene paralaxus van twee seconden. Hieruit blykt het, dat hare afstand van de aarde niet minder is dan vier millioenen malen een millioen Fransche mylen en dat de lichtstraal die wy nu ontvangen van deze ster, door haar is afgeschoten een en een half jaar voor het oogenblik dat zy ons toekomt; en mogelyk dat de ster niet eerder zou ophouden zigtbaar voor ons te zyn dan anderhalf jaar na het oogenblik waarin zy zou opgehouden hebben te bestaan. De paralaxus der groote sterren is zoo gering, dat zy niet met zekerheid meetbaar is en hare afstanden van ons moeten dus die van het gemelde sterretje verre overtreffen.

Statistiek van den tegenwoordigen toestand van het Oostenrÿksch, Pruissisch en Russisch Polen

Alsmede van de Republiek Krakau.

(*Uit de Bibliotheek der neusten Wetkunde.*)

Polen, als staat, is nog slechts zamengesteld uit dit kleine fractie der voormalige monarchale republiek, welke men sedert het jaar 1814 het *Koningryk Polen* noemt. Dit koningryk maakt echter, zoowel ten opzigte der uitgestrektheid, als der bevolking, naauwelyks het zesde gedeelte uit van het vroegere Polen, voor deszelfs verdeeling in 1772. De laatste, hetwelk byna uitsluitend door de Poolsche natie wordt bewoond, die door geene der veelvuldige verbrokkelingen van haar land ontnationaliseerd heeft kunnen worden, en die thans, zoo zy onafhankelyk ware, de vyfde Europesche staat in rang zou wezen, had in 1825 eene gronds-oppervlakte van 14,752 vierkante Duitsche mylen, met 21,683,869 inwoners, terwyl het hedendaagsche koningryk Polen in datzelfde jaar slechts 2270 vierkante mylen en 3,475,742 inwoners telde.

Zie hier nu een naauwkeurig overzigt van de afzonderlyke gedeelten dezes belangryken lands, volgens de telling van het jaar 1823.

Onafhankelyk Polen, of republiek Krakau.

Heeft 21 vierk. mylen, 107,934 inw., 761,532 francs jaarlyksche inkomsten, 330 soldaten, 4872 scholieren en studenten.

Oostenryksch Polen.

Of Gallicië (zonder de Bukowina*) 1528 vierk. mylen, 4,237,969 inw., 43,590,000 fr. inkomsten, 58,760 soldaten, 51,010 scholieren en studenten.

Pruissisch Polen.

Bestaande uit de provincien aan de Weichsel en het Groot-Hertogdom Posen, 1664 vierk. mylen, 2,584,124 inw., 25,054,057 fr. inkomsten, 51,564 soldaten, 49,875 scholieren en studenten.

Russisch Polen.

Heeft 11,539 vierk. mylen, 14,764,842 inw., 133,975,-020 fr. inkomsten, 187,072 soldaten, 77,320 scholieren en studenten. Russisch Polen scheidt zich in:

a. Het nieuwe koningryk Polen.

Met 2270 vierk. mylen, 3,475,742 inw., 34,231,225 fr. inkomsten, 55,000 soldaten, 34,523 scholieren en studenten; en

b. Het eigenlyk Russisch Polen.

Bestaande uit de 10 gouvernementen, Wilna, Grodno, Bijalystok, Minsk, Mohilow, Witepsk, Kiow, Volhynië, Podolië en Koerland (†), met 9269 vierk. mylen, 11,-289,100 inw., 99,743,795 fr. inkomsten, 132,072 soldaten, 42,797 scholieren en studenten.

Het voormalige geheele Polen.

Telde 14,752 vierk. mylen, 21,683,869 inw., [illegible],-609 fr. inkomsten, [illegible] soldaten, [illegible] scholieren en studenten.

Ontzettend ongeval eens stoomschips op het Meer Champlain in Amerika.

Eene der schoonste Stoompaketbooten, in *Amerika* vervaardigd, is, zeer onlangs, op het meer *Champlain*, op de ontzettendste wyze verongelukt. De Kapitein, door eene onverwachte ongesteldheid overvallen, had het bevel over het vaartuig, voor deze reis, zynen twintigjarigen zoon opgedragen. Meer dan veertig passagiers bevonden zich op het schip, dat, by allerhevigsten tegenwind, op de haven van *St. John* aanhield. In weerwil der hooge zee, ging de vaart zeer wel en ten een uur na middernacht had men de helft des meers bereikt.

Een passagier, die uit de spyskamer iets voor zich gehaald had, liet onvoorzigtiglyk op een hoekbufet aldaar eene brandende kaars staan, zonder op te merken, dat de vlam de bovenplank konde bereiken.

Een der schepelingen ontdekte een schynsel, dat hem verdacht voorkwam; hy schoot toe, hoorde het vuur knappen, en zag, dat de deur van het vertrek reeds brandde: in dit oogenblik baande de vlam zich eenen doortogt naar buiten en sloeg hem tegen. Hy liep naar eene kleine deur, naar het slaapvertrek der vrouwen geleidende; zy was van binnen gesloten, en zyn roepen en kloppen werd, van wege het tumult van wind en golven, niet gehoord. Hy ylde naar het verdek, om den Kapitein het schrikkelyk nieuws te melden, en geraakte vervolgens; door eene andere deur, in het verblyf der vrouwen; maar ten zelfden oogenblikke drong ook de vlam daar binnen, en greep terstond het naaste bedde aan.—De jonge Kapitein riep al zyne manschap byeen, om hun in korte woorden af te vragen, of, naardien de sloepen niet alle te gelyk konden opnemen, zy hunne toestemming wilden geven, dat de passagiers gered werden, en hy, de manschap, den schier ontwyfelbaren dood in de golven zoude afwachten. Edelmoediglyk volgde eene eenparige bewilliging. De sloepen werden te water gebragt. Reeds stonden de masten in lichtelaayen brand, en den stuurman verzengden de kleederen, terwyl hy het roer nog hield vastgeklemd. De hitte des vuurs verhoogde de werkzaamheid der stoommachine. Het brandende schip vloog over de golven, en naderde het eiland, op hetwelk men aanhield. Terwyl men bezig was, de jammerende vrouwen en kinderen in de beide sloepen te bergen, ontslipte het roer, niet langen houdbaar, de hand des stuurmans; het schip draaide zich eensklaps als in eenen cirkel om, en werd in eene tegengestelde rigting teugelloos voortgedreven. De stoommachine te naderen, was onmogelyk toen echter de brandstof verteerde, was ook hare kracht uitgeput, en het vaartuig aan wind en golven prys gegeven.

De passagiers bevonden zich thans in de sloepen, en de Kapitein en zyne manschap poogden nog, hun de aan de vlammen ontrukte vrouwen en kinderen toe te werpen. Vergeefs werden deze wakkere lieden gedrongen, zich ingelyks in de, bovendien reeds overladene en door de vlammen bedreigende, kleine vaartuigen te redden; zy bleven, en hielden zich eeniglyk bezig, de geredden zoo spoedig doenlyk te verwyderen. Thans ondekte men eerst, dat eene vrouw en een zestienjarig jongeling vergeten waren. De laatste werd terstond op eene plank gebonden, en een wakkere zwemmer stortte zich met hem in zee, om, zoo mogelyk, nog eene der sloepen te bereiken. De dappere Kapitein hield intusschen de van schrik schier beseffelooze vrouw in zyne armen, en zich op het brandende verdek zoo lang staande, tot al de manschap, zich aan een en ander houtwerk vastklemmende, het boord verlaten had. Hierop wierp hy eene daartoe gereed gehoudene tafelplank in zee, en zich daarop, zonder de ongelukkige los te laten, welke hy hoopte te redden. Deze echter, van angst buiten zichzelve, kneep hem de heel dermate toe, dat hy zich van haar moest losscheuren. Eene baar sleepte de vrouw weg; en, by eene vruchtelooze poging om haar van nieuws te grypen, zag hy nog, hoe zy, vóór zy te gronde ging, een rookend stuk houte trachtte te vatten.

De koene Kapitein voer voort, rondom het brandende schipsgeraamte te zwemmen zyne lotgenooten, die hem nog mogten hooren, te vermanen insgelyks in deszelfs nabyheid te blyven, wyl de sloepen wanneer zy de passagiers aan wal gezet hadden, andermaal naar het schip zouden heenroeyen. De matrozen der sloepen ondertusschen hadden twee mylen verre met wind en golven te kampen, bevorens het hun gelukte, de passagiers aan een' verlaten' oever, te midden van een' donkeren en stormenden nacht, te ontschepen. Vervolgens keerden zy onmiddelyk naar hunne ongelukkige makkers terug. Reeds was de dag aangebroken, eer zy het rookende schipsgeraamte ontdekten. Naby hetzelve lag, op eene dryvende plank, eene menschelyke gedaante. Het was de jonge Kapitein, zonder bewustheid maar nog levende. Men nam hem behoedzaam op, en zyne redding gelukte. Van de matrozen werd slechts één enkele geborgen, die zich, acht uren lang, met behulp van een stuk hout, had boven behouden, maar thans ook op het punt van bezwyken was.—Te Burlington viel den Kapitein en passagiers de zorgvuldigste verzorging ten deel.

(*) De Bukowina werd door de Turken aan Joseph II afgestaan. De bevolking is niet Slavonisch, maar Moldavisch. Voormaals behoorde dit gewest insgelyks tot Polen, als veroverd land; wy rekenen het echter niet tot het eigenlyke Polen. Thans is het met Gallicië vereenigd.

(†) Dit laatste behoorde oorspronkelyk niet tot het eigenlyke Polen, maar werd altyd als integrerend gedeelte van dat land aangemerkt.

Despotengrilligheid.

(Uit de *Mémoires* van CONSTANT.)

Als NAPOLEON in 1804 *Engeland* met eene landing bedreigde, zyn leger de kusten van *Boulogne* bedekte, en eene verbazende menigte transportschepen, benevens oorlogsvaartuigen, op de reede voor anker lag, had hy op eenen morgen den inval, dat hy met de vloot in het ruime sop eene proef wilde laten nemen. Zyn wensch, dat hy dezelve na zyn' gewonen rid daar reeds in orde geschaard mogt vinden, was zoo veel als een bevel, en werd terstond den Admiraal BRUIX bekend gemaakt, die echter stellig verklaarde, dat het thans niet kon geschieden.

NAPOLEON kwam terug, vroeg, of alles gereed was, vernam het tegendeel, liet zich het weigerend nadrukkelyk antwoord des zeemans herhalen, stampte met den voet, beval den Admiraal te roepen, en ging in zyn ongeduld denzelven halverwege te gemoet. De Generaal staf volgde hem.

"Admiraal!" sprak NAPOLEON met vlammende oogen en stootende stem, "waarom hebt gy myn bevel niet volvoerd?"

Met eene mannelyk eerbiedige houding antwoordde deze:

"Omdat er weldra een hevig onweder zal losbarsten, gelyk wy beide zien kunnen, en omdat ik het leven van zoo vele dappere lieden niet nutteloos op het spel zetten mag." De zware lucht en het doffe rollen des donders in de verte regtvaardigden die bezorgdheid. Maar NAPOLEON hernam, met toenemende gramschap: "Ik gaf het bevel; de gevolgen komen voor myne rekening.—Ik vraag U nog eenmaal, waarom het niet uitgevoerd werd?—Gehoorzaam gy!"

"Neen!"

"Admiraal! gy wordt onbeschaamd," riep NAPOLEON, op den zeeman toeloopende en hem met de opgeheven zweep bedreigende. De Admiraal trad terug, legde de hand aan den degen, en sprak, terwyl hy verbleekte:—"Wacht U!"

De omstanders verschrikten zeer. NAPOLEON stond, zyne party in het oog houdende, met dreigenden arm, in eene vreeselyke houding, even als de andere, een' tydlang onbewegelyk. Eindelyk wierp hy de zweep weg; de Admiraal liet ook den degen los, en verwachtte zwygend, met ongedekten hoofde, den afloop van het tooneel. NAPOLEON gelastte den Schout-by-nacht MAGON, zyn bevel te volvoeren.

"En gy," sprak hy verder, den Admiraal aanziende, "verlaat binnen vierentwintig uren *Boulogne*, en vertrekt naar *Holland*. Ga!"—Daarop verwyderde hy zich, en eenigen van het gevolg drukten den verbannenen deelnemend de hand.

De Schout-by-nacht MAGON liet nu de vloot uitloopen; doch weldra werd de zee zeer verbolgen, de dikke duisternis aan den hemel nam toe, een geweldige storm stak op, wierp de schepen uit de linie, en dreigde vele, gelyk BRUIX voorzien had, den ondergang. Toen stapte NAPOLEON somber, met een hangend hoofd en de armen over elkander geslagen, langs het strand heen en weder.—Plotseling hoorde men een akelig noodgeschrei. Meer dan twintig welbemande kannonneerbooten werden op de kust geworpen, en het scheepsvolk, tegen de woede der golven worstelende, riep vruchteloos om hulp.

Diep getroffen van hetgeen er gebeurde, zag NAPOLEON zyn gevolg beven van angst, wilde nu een voorbeeld van zelfopoffering geven, sprong, zonder zich te laten wederhouden, in eene reddingboot, en riep: "Laat my, laat my! Zy moeten geholpen worden." De boot was oogenblikkelyk vol water; de golven wierpen den dollen man over boord, en namen zyn' hoed weg. Op zyn voorbeeld sprongen officieren en burgers, zeelieden en soldaten, deels in zee, deels in de boot, om de strandenden te helpen; doch slechts zeer weinigen werden gered. Den volgenden morgen wierp de zee meer dan tweehonderd lyken en ook den hoed des overwinnaars van *Marengo* op het strand. Handlangers van NAPOLEON zochten de morrenden tot zwygen te brengen—met geld!

De Scholieren als Regters.

Het was een moeyelyke post, orde en rust onder de kweekelingen van het Koninklyk Collegie te *Aberdeen* te bewaren. Dit was echter by uitsluiting den Portier DOWNIE, een' reusachtigen *Schot*, toevertrouwd. De bovenmatige strengheid in het handhaven der schooltucht had hem den hevigsten haat der scholieren op den hals gehaald. Daar evenwel de Professoren in de kracht zyner vuisten een' krachtigen steun zagen om hun gezag op te houden, zoo wachtten zy zich wel, DOWNIE's strengheid te laken, ook dan, wanneer zyne tuchtiging wel eens aan wreedaardigheid grensde. Jaren lang verdroegen de kweekelingen de tiranny van hunnen onmeêdoogenden Opziener; maar met elk jaar schoot de zucht tot wraak dieper wortelen in hunne harten.

Op zekeren dag, toen alle de Professoren by eene feestelyke gelegenheid afwezig waren en eerst laat zouden terugkeeren, vielen twaalf der sterkste leerlingen op DOWNIE aan, wierpen hem neder, bonden hem handen en voeten, dat hy geen lid verroeren kon, en bragten hem in eene kamer, die geheel tot eene Geregtszaal was ingerigt. Regters, Advocaten, niets ontbrak. Er werd eene aanklagt voorgelezen, by welke DOWNIE van de misdaad van hoogverraad tegen menschenregt en menschenwaarde, ter zake van onderscheidene daarby aangevoerde mishandelingen, werd betigt en beschuldigd. Toen dit gedaan was, werd van hem geëischt, dat hy zich hierop zoude verdedigen. Downie hield het voor het best, daar hy nu toch in hunne magt was, om, zoo als het spreekwoord zegt, met de wolven te huilen:—Hy stemde in hunnen toon, en poogde zyne onschuld te bewyzen.

Hierna ging men verder. De getuigen kwamen voor, en bezweeren de feiten, waarmede hy bezwaard werd. De Advocaten van den beschuldigden sprak met niet weinig bekwaamheid; hy zocht de punten van aanklagt te ontzenuwen, of ten minste die merkelyk te verzwakken; daarby werden eenige wettelyke bepalingen aangehaald. Hoe welsprekend ook, was dit echter niet in staat, de aanklagt weg te redeneren, en de aangevoerde artikelen van wet verwierp de Regtbank, als niet toepasselyk op deze zaak. Het vonnis werd uitgesproken. DOWNIE zou, verzeld van een' Priester, naar de geregtsplaats worden gevoerd, en, na een gebed voor het heil zyner ziel, door beulshanden worden onthoofd. Op staande voet werd hy uit de Geregtszaal geleid. Door een' donkeren gang kwam hy in een vertrek, by welks aanblik hy zich niet geheel vry van sidderen gevoelde. De deur werd achter hem toegesloten, en hy bleef gebonden in handen zyner vyanden. De kamer was met zwart laken behangen, en op den vloer waren planken gelegd van dezelfde kleur. Aan het einde stond een blok; daarby een hoop zand, bestemd om het bloed op te nemen van den zoo even gevonnisden. Aan elke zyde van het blok stond een gemaskerd persoon; de eene hield een licht in de hand, en de andere eene groote byl, welker scherpte telkens aan den vinger werd onderzocht. DOWNIE moest nederknielen. Eerst weigerde hy. Toen men hem echter zeide, dat hy slechts weinige oogenblikken te leven had, gehoorzaamde hy. Nu begon de Priester. Met luide stem werd er een gebed gedaan. DOWNIE sidderde hevig; zyn ligchaam was in eene stuipachtige beweging. Toen het gebed geëindigd was, hielp men den misdadiger wederom op, trok hem eene muts over de oogen, ontblootte zyn' hals, legde zyn hoofd op het blok, en verwittigde hem, dat, zoo ras een der aanwezigen 70 zou hebben geteld, zyn hoofd onder de byl zou vallen. Het was doodstil. Langzaam, ernstig en plegtig telde eene stem; twee minuten werden daartoe vereischt. Intusschen nam een achter den beul staande scholier zyn' zakdoek, doopte dien in ykoud water, en sloeg, toen de stem het laatste getal had uitgesproken, uit al zyne magt in DWONIE's ontblooten nek. Men hoorde een flaauw rogchelen in de keel van den ongelukkigen, en, toen men hem den doek van de oogen nam, was hy—dood!

Men verbeelde zich den schrik en de vrees der scholieren! In een enkel oogenblik was alles verdwenen, wat hun tot volvoering van dit verschrikkelyk spel had gediend; toen verlieten zy de kamer, sloten die, en wierpen den sleutel door het venster naar binnen. Hoewel aan het lyk geen het minste teeken van geweld te bespeuren was, zoo ontstond er toch verdenking tegen de onvrywillige bewerkers van dien moord. Naardien er echter genoegzame bewyzen ontbraken, welke men waarschynlyk niet ten strengste opspoorde, zoo bleef de zaak zonder verder gevolg.